

interpretations, concepts and methodology of studying history of media, in particular press, in Western academic discourse. It has been argued here the relevance of reconsidering Ukrainian concepts and perspectives towards studying history of journalism, specifically from the mainstream (in the West) interdisciplinary perspective of the Cultural Studies, Behavioral Psychology, Global History and last but not least, – Communication and Media Studies. It has been accentuated in this paper a necessity of selective interpolation of Western perspectives on Media History in the Ukrainian humanities, specifically Journalism History curriculum discipline. The conclusions have been drawn and the perspectives of follow-up historiographical works in Media History (specifically, Press History) in the Ukrainian scholarship have been put forward.

Keywords: Journalism History, Media History, histories, historiography, overview, press, Western, American, concept, perspective, cultural history; Cultural Studies; Communication and Media Studies.

Зоряна Грень

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9869-7421>

кандидат наук із соціальних комунікацій

Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника

(Львів, Україна)

gren@nas.gov.ua

УДК 050(=111)(100)(091):070(477)

PERIODICAL STUDIES: ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ НАПРЯМУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

DOI: <https://doi.org/10.37222/2786-7552-2022-1-3>

У статті висвітлено історію формування *periodical studies* як окремої галузі міждисциплінарних досліджень в Західній Європі та США, об'єктом якої є періодичні видання. Встановлено зв'язок *periodical studies* і пресознавчих досліджень в Україні, прослідковано еволюцію в підходах до вивчення періодичних видань від автономного об'єкта дослідження (Ш. Латем, Р. Шоулз) до трактування періодичних видань як мереж, що існують всередині і поза ними.

Накреслено головні напрями вивчення періодичних видань на сучасному етапі. Стаття містить фактологічну інформацію

щодо організаційно-інституційного забезпечення галузі, а також корпусу англомовної наукової періодики, в якій проходять апробацію результати дослідження.

За матеріалами закордонних публікацій узагальнено перспективи розвитку галузі, а також її взаємовпливи з іншими сферами гуманітарних досліджень.

Ключові слова: преса, періодичні видання, журналістика, пресознавство, періодикознавство (*periodical studies*), журналістикознавство.

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток медіадосліджень в Україні, ґрунтовні напрацювання українських вчених у цій сфері, плідна діяльність наукових інституцій та їхніх підрозділів, зокрема Науково-дослідного інституту пресознавства ЛННБ України імені В. Стефаника [1] та відділу пресознавства НБУ імені В. І. Вернадського, заохочують до співставлення і порівняння їхніх досягнень із закордонним досвідом, пошуку дослідницьких паралелей та взаємовпливів. Незважаючи на те, що українська гуманітарна наука все ще недостатньо інтегрована у західний англомовний науковий простір, поява багатьох дослідницьких напрямів відбувалася синхронно у відповідь на суспільні запити. Це стосувалося і українського пресознавства, яке в англомовному науковому дискурсі відповідає напрямку під назвою *periodical studies* (у дослівному перекладі з англійської мови – «*періодикознавчі дослідження*»).

Поштовхом до утвердження пресознавства в Україні і відповідного до нього напрямку *periodical studies* став доступ до значних масивів періодичних видань. В Європі та Північній Америці це відбулося в середині 2000-х рр. з появою цифрових бібліотек та програм розпізнавання текстів. В Україні спалах дослідницької активності у вивченні періодики припав на середину 1990-х і був спричинений відкриттям доступу до друкованих примірників української та іншомовної періодики, попередніх 70 років арештованої по радянських спецфондах. У той час, коли західні дослідники шукали способів полегшити опрацювання цифрових копій шляхом удосконалення програм розпізнавання, їхні українські колеги в пошуку необхідної інформації перечитували у бібліотеках і архівах тисячі друкованих сторінок газетних і журнальних видань.

Перегляд уявлень про періодичні видання винятково як джерел інформації й породив у західній гуманітарній науці напрям, який має нині назву *periodical studies*. Саме з'ясування його завдань, методології цих досліджень, проблематики дослідницьких пріоритетів та перспективи їх розвитку є основною **метою** статті, що покликана заповнити прогалини в недостатній обізнаності українських дослідників щодо досягнень закордонних учених, які могли би збагатити українську дослідницьку практику.

Таким чином, **об'єктом дослідження** є *periodical studies* як галузь наукових досліджень, її завдання, проблематика, методологія та її еволюція, інституційне забезпечення, апробаційні майданчики, а також перспективи розвитку та значення для гуманітарної сфери загалом.

Методи дослідження. При написанні статті було проведено ретроспективний моніторинг наукових публікацій, що висвітлюють проблематику *periodical studies* як окремої галузі досліджень. Також робота зумовила застосування описово-аналітичного методу, методу узагальнення та синтезу. Історичний метод дозволив оцінювати еволюцію об'єкта дослідження з урахуванням суспільно-світоглядних змін у суспільствах США і Західної Європи.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Незважаючи на те, що досвід вивчення періодичних видань в Європі і США датується початком ХХ ст. (першим прикладом періодикознавчих досліджень у США є серія книг Франка Л. Мота [11] про американські журнали), остаточне оформлення наукового напрямку в окрему дослідницьку дисципліну відбулося після публікації у 2006 р. статті Шона Латема та Роберта Шоулза «The Rise of Periodical Studies» («Розквіт досліджень періодики») у журналі «PMLA» [9], органі Американської асоціації сучасної мови. У ній вчені проголосили періодичні видання автономним об'єктом дослідження, а не лише «вмістилищем розрізнених одиниць інформації» [10, р. 517–518].

Відтоді історіографічний корпус *periodical studies* збагатився численними розвідками авторів суміжних гуманітарних галузей (літературознавство, мовознавство, журналістикознавство, культурологія), утвердивши його міждисциплінарний характер.

Ретроспективний моніторинг наукових публікацій у полі *periodical studies* дозволив виокремити коло авторів, чії

публікації найбільше вплинули та продовжують впливати на його розвиток. Серед них – Е. Ардіс (загальна характеристика журналів) [2], П. Кольєр (завдання *periodical studies* як наукової дисципліни) [3], М. ДіКенцо [4], Ш. Латем [10], Дж. Шелстраете [14] (вплив цифрових технологій на галузь).

Прикладом останніх періодикознавчих досліджень є, зокрема, праці А. Еслі [5] про функціонування газет і журналів у XIX ст., Ф. Геміль і М. Сміт [8] про англомовну і франкомовну періодику Канади 1925–1960 рр., О. Шейдінга про особливості вивчення релігійної періодики [13], М. Ван Ремуртель [16] про вплив жіночого руху на вікторіанську періодику.

На сьогодні сформувалося коло дослідницьких осередків, які співпрацюють між собою, публікуючи збірники наукових праць та окремі тематичні випуски наукових журналів, серед них – заснований Товариством вивчення вікторіанських періодичних видань «Victorian Periodicals Review» (<https://rs4vp.org/vpr/>), офіційний журнал Товариства досліджень американської періодики «American Periodicals: A Journal of History, Criticism, and Bibliography» (<https://www.amperiodicals.org/>), «Journal of Modern Periodical Studies» (https://www.psupress.org/journals/jnls_jmps.html) та ін.

Також варто відзначити й окремі тематичні випуски інших гуманітарних наукових журналів, зокрема: «English Studies in Canada» (2015. Т. 41. № 1), «Translation and Interpreting Studies» (2019. Т. 14. № 2) «ТЕХТ» (2014. Вип. 25), «Tulsa Studies in Women's Literature» (2011. Т. 30. № 2), в яких розкривались різні аспекти та взаємовпливи *periodical studies* та інших дисциплін.

Окрім здобутків *periodical studies* як окремої галузі наукових досліджень, підставовими для неї залишається також величезний історіографічний масив попередніх десятиліть, який формально належить до суміжних дисциплін (різні аспекти функціонування медіа, книгознавства, архівознавства тощо).

Виклад основного матеріалу. На думку засновників напрямку *periodical studies* Ш. Латема і Р. Шоулза, його формування було спричинено «культурним поворотом» на університетських кафедрах мови та літератури, розвитком цифрових архівів і можливостями цифрового середовища. Саме цифрові архіви змусили до ревізії уявлень про періодичні видання не лише як «джерел, дезінтегрованих до рівня індивідуальних компонентів,

але як текстів, що потребують нових методологій і нових типів колаборативних досліджень [9, р. 518].

На момент публікації їх статті вже існувала низка програм і проєктів з оцифрування періодики: National Digital Newspaper Programm, Spectator Project, Digital Imaging South Africa, SciPer project. Автори детально проаналізували проблеми і прорахунки при оцифруванні друкованих комплектів періодичних видань, зокрема практику вилучення об'ємних рекламних додатків, що значно збіднило можливості пошуку і не відображало всіх аспектів життя того періоду. Створення типологічних описів і розробку методології досліджень Ш. Латем і Р. Шоулз вважали другим етапом, а розвиток періодикознавства в майбутньому вбачали у тісному зв'язку із розвитком культурологічних досліджень і наполягали на автономності і визначенні періодичних видань як культурних об'єктів (cultural objects) на відміну від «літературних» і «журналістських» [9, р. 519].

Важливим фактором підтримки *periodical studies* є діяльність наукових осередків з вивчення періодичних видань. Одним із них є Товариство дослідження вікторіанської періодики (Research Society for Victorian Periodicals) (<https://rs4vp.org/>) – міждисциплінарна міжнародна асоціація вчених, яка займається дослідженням світу журнальної та газетної періодики 19-го століття, ролі вікторіанської преси та її власників, редакторів, ілюстраторів, видавців, авторів та читачів у формуванні культури 19-го століття. Товариство видає журнал «Victorian Periodicals Review», а також проводить щорічні конференції.

Аналогічною організацією на американських теренах є Research Society for American Periodicals (Товариство дослідження американської періодики) (<https://www.periodicalresearch.org/#about>). Науковий журнал «American Periodicals: A Journal of History, Criticism, and Bibliography» («Американська періодика: Журнал історії, критики та бібліографії») як офіційне видання Товариства, присвячене виключно науці та критиці американських журналів і газет усіх періодів. Містить есе, замітки, рецензії, бібліографії та історії про всі аспекти американської періодики, від найдавніших журналів 18-го століття до журналів 21-го століття та електронних журналів. Предметом дослідження публікацій в журналі є редакційна політика видань, фінансування, виробництво, читацька аудиторія, дизайн, ілюстрації та тираж певних періодичних видань, а також ті, що досліджують позицію

американських періодичних видань у широкому контексті, у тому числі їх вплив на американську культуру і суспільство.

На європейських теренах варто відзначити European Society for Periodical Research (ESPRit) (Європейське товариство дослідників періодики), засноване у 2009 р. Товариство об'єднує науковців з Австрії, Бельгії, Великої Британії, Нідерландів та США. Двічі на рік видає «Journal of European Periodical Studies» (<https://www.espr-it.eu/jeps>), проводить конференції та семінари. Журнал публікує статті про будь-які аспекти європейської періодичної преси, компаративні розвідки, які досліджують періодичні видання за межею мовних, культурних та історичних кордонів, нові теоретичні та методологічні підходи і, таким чином, відкривають нові напрями наукових досліджень.

«Journal of Modern Periodical Studies» (Журнал досліджень модерних періодичних видань) – ще один рецензований науковий онлайн-журнал, присвячений вивченню «маленьких журналів» (little magazines). У статтях досліджуються щоденні газети, тижневики, щомісячники, щоквартальники та нерегулярні невеликі журнали, що виходили друком в англomовному світі з 1880 до 1950 р.

Однією із найпотужніших на сьогодні є дослідницька група під назвою «Transnational Periodical Culture» («Транснаціональна культура періодичних видань»), яка діє при Університеті Йоганна Гутенберга в Майнці (Німеччина). До групи входять відомі учені Ютта Ернст, Олівер Шейдінг та ін. Особливістю наукового доробку науковців є вивчення журналів, газет та серійних ЗМК в транснаціональних контекстах. Осередок об'єднує студентів і закордонних вчених-літературознавців, медіа-дослідників, книгознавців, журналістикознавців, соціологів, перекладознавців, дослідників дизайну тексту, архівознавців та фахівців цифрових технологій. Група має власну сторінку <http://transnationalperiodicalcultures.net>, яка демонструє значний науково-видавничий доробок.

Одним з останніх здобутків є започаткування наукової серії «Studies in Periodical Cultures» («Дослідження культури періодичних видань»). До першого тому, що вийшов у липні 2022 р. під назвою «Periodical Studies Today» («Дослідження періодики сьогодні») [13], увійшли матеріали міждисциплінарної конференції, проведеної в Університеті Йоганна Гутенберга у Майнці в грудні 2017 р. У збірнику опубліковано сімнадцять

доповідей, які в сумі «ілюструють перехід від розслідувань, пов'язаних із змістом видань, і відновлення архівів до міждисциплінарного аналізу, який розглядає, наприклад, як журнали, газети та інші серійні друковані вироби формують наші думки та допомагають нам формувати спільноти однодумців. Міжнародні спеціалісти досліджують періодичні видання як реляційні артефакти, висвітлюючи редакційні констеляції, матеріальні умови, переклад, дизайн, маркетинг і споживання газет і журналів з кінця XVII до двадцять першого століття» [12].

Опублікований збірник зафіксував низку нових теоретико-методологічних досягнень *periodical studies* на сучасному етапі. Зокрема, Ю. Ернст і О. Шейдінг у вступній статті «Періодикознавство як трансепістемічне поле» [6] проголосили необхідність концептуалізації періодичних видань не стільки як об'єктів культури друку (*print culture*), але більшою мірою як учасників реляційних та динамічних мереж як на локальному, так і на транслокальному рівнях, що діють в контексті соціо-економічних умов, правових та ідеологічних рамок, інституційних організацій, мереж діяльностей і комунікаційних середовищ. Автори збірника виходять із визначення періодичних видань як «серіалізованого засобу (масової) комунікації як у формі негазет (журналів), так і в газетних публікацій в офлайновому та/або онлайн-середовищі». Фактично, Ю. Ернст і О. Шейдінг розглядають періодичні видання не як автономні об'єкти, а роблять це в категоріях соціоматеріальної текстуальності, тобто як мережі, що існують всередині і поза медіумом.

Таким чином, Ю. Ернст і О. Шейдінг фіксують перші кроки в напрямі глибшого розуміння «*transnational print media ecology*», терміна запровадженого Е. Ардіс, який вимагає «скрупульозної уваги до матеріальної основи друку і проміжних взаємин з іншими комунікаційними технологіями» [2].

Значну увагу Ю. Ернст і О. Шейдінг приділяють фіксації зміни методології досліджень з урахуванням реляційного, трансакційного підходів, гендерних студій та досягнень інших гуманітарних наук, а також цифрових технологій та методів обробки великих масивів даних. Зокрема, вказують на обмеженість біографічного підходу при вивченні періодики, що проявлялось у інтерпретуванні змісту періодичних видань виключно як результату «особистого смаку редактора» і фактично ігнорував комплексні процеси прийняття рішень [6, р. 3].

Важливою для розуміння завдань *periodical studies* є стаття Г. Френка і М. Подевські «Об'єкт періодикознавчих досліджень» [7], в якій автори фокусуються на періодичних виданнях в контексті глобальної циркуляції знань.

Потреба поглибленого прочитання історичної і сучасної періодики приводить сучасних дослідників періодики до виокремлення характеристик, які охоплюють поняття серіальності, матеріальності та мультимодальності. Крім цього, періодична преса як фактор суспільних відносин, особливо в контексті транснаціональному, актуалізує перекладознавчі дослідження. Це вповні ілюструє збірник за редакцією М. К. Гузман «Translation and/in Periodical Studies» («Переклад і/в періодичних виданнях») [15]. Зокрема, ця тематична і проблемна домінанта в комплексі дослідницьких завдань *periodical studies* є новою і засвідчує, що потенціал цієї галузі досліджень ще не вичерпано.

Завдання *periodical studies* на сучасному етапі було також предметом осмислення в статті «Чим є модерні дослідження періодики?» П. Кольєра [3], де автор на підставі аналізу перших п'яти років виходу журналу «Journal of Modern Periodical Studies» розмірковує, чи сучасні періодичні дослідження виправдали свою обіцянку розкрити роль періодичних публікацій у формуванні сучасності. П. Кольєр дійшов висновку, що поле досліджуваної періодичної преси різко розширилося; *imprimatur* літературного модернізму залишилось дуже сильним у цій галузі, й надалі існує мовчазна незгода щодо об'єкта пізнання в сучасних періодичних дослідженнях: деякі вчені використовують періодичні видання початку двадцятого століття як засіб для більш повного розуміння модернізму, інші використовують їх, щоб отримати розуміння сучасності та культури в більш широкому плані, а порівняно небагато використовували їх, щоб зрозуміти, як функціонували література та друкована культура поза рубрикою модернізму. П. Кольєр закликав зробити періодичні видання основним об'єктом дослідження таким чином, щоб не залежати від існуючих критичних категорій.

Водночас у журналі «The Journal of Modern Periodical Studies» з'явилася стаття Кліфорда Вульфмана з провокативною назвою «Злет і падіння періодикознавства?» [17], в якій автор зазначає, що зміни в технології, фінансуванні та відносинах співпраці з бібліотеками поставили під сумнів подальший розвиток колекцій тематичних досліджень, зосереджених на оцифрованих

журналах. У статті обговорюються відмінності між технологіями цифрового відновлення і різниця між оцифрованою бібліотекою та цифровою бібліотекою, а також простежується історія проєкту зі створення цифрових ресурсів для вивчення авангардних періодичних видань Blue Mountain. Стаття завершується закликом розробити нову модель оцифрування журналу на основі поняття цифрового видання.

Висновки. Незважаючи на відмінності між ключовими термінами *преса* і *періодика* та їх англійськими відповідниками *press* (*преса*) та *periodicals* (*періодичні видання*), саме *пресознавство* і *periodical studies* слід вважати відповідниками на позначення реалізованих в Україні і закордоном споріднених досліджень.

Можемо фактично зробити висновок, що українське пресознавство увесь час від свого становлення на початку 1990-х рр. і донині розвивалося хоча й ізольовано, проте в руслі європейських та американських тенденцій. Українське пресознавство цілком виправдано було звернено на компенсування власних національних дослідницьких лакун, спричинених заборонами в доступі до джерельної бази впродовж десятиліть правління злочинного радянського режиму. Осмислення цього розвитку є, як ніколи, на часі, і задекларовані сучасними західними авторами тенденції лише збагатять нашу національну теорію і практику.

Література

1. Сніцарчук Л. Дослідницьке двадцятиліття науковців Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. *Бібліотечний вісник*. 2014. № 3. С. 41–45. URL: http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2014_3_9 (дата звернення: 01.10.2022).
2. Ardis A. Towards a Theory of Periodical Studies. Working Paper, Special Session 384, What Is a Journal? Towards a Theory of Periodical Studies. MLA Convention, Boston, MA, January 1–4, 2013. URL: https://seeeps.princeton.edu/wp-content/uploads/sites/243/2015/03/mla2013_ardis.pdf (дата звернення: 01.10.2022).
3. Collier P. What Is Modern Periodical Studies? *Magazines and/as Media: Periodical Studies and the Question of Disciplinarity* / Ed. by F. Hammill, P. Hjartarson and H. McGregor. Special issue. *Journal of Modern Periodical Studies*. 2015. Vol. 6. № 2. P. 92–111.
4. DiCenzo M. Remediating the Past: Doing 'Periodical Studies' in the Digital Era. *Magazines and/as Media: The Aesthetics and Politics of Serial*

Form / Ed. by F. Hammill, P. Hjartarson, H. McGregor. Special issue. *English Studies in Canada*. 2015. Vol. 41. No. 1. P. 19–39.

5. Easley A., King A., Morton J. *Researching the Nineteenth-Century Periodical Press: Case Studies*. London: Routledge, 2018.

6. Ernst J., Scheiding O. *Periodical Studies as a Transepistemic Field. Periodical Studies Today* / Ed. by J. Ernst, D. von Hoff, O. Scheiding. Brill. Leiden, Boston, 2022. P. 1–24.

7. Frank G., Podewski M. *The Object of Periodical Studies. Periodical Studies Today: Periodical Studies Today* / Ed. by J. Ernst, D. von Hoff, O. Scheiding. Brill. Leiden, Boston, 2022. P. 29–53.

8. Hammill F., Smith M. *Magazines, Travel and Middlebrow Culture: Canadian Periodicals in English and French, 1925–1960*. Liverpool: Liverpool University Press, 2015.

9. Latham S., Scholes R. *The Rise of Periodical Studies. PMLA*. 2006. Vol.121. Nr. 2. P. 517–531.

10. Latham S. *The Mess and Muddle of Modernism: The Modernist Journals Project and Modern Periodical Studies. Women and Anglo-American Periodicals* / Ed. by Laura M. Stevens. Special issue, *Tulsa Studies in Women's Literature* 30. No. 2 (Fall 2011). P. 407–428.

11. Mott F. L. *A History of American Magazines, 1741-1930*. 5 vols.

12. *Periodical Studies Today* / Ed. by J. Ernst, D. von Hoff, O. Scheiding. Brill. Leiden, Boston, 2022.

13. Scheiding O. *Introduction: Toward a Media History of Religious Periodicals. Religious Periodicals and Publishing in Transnational Contexts: The Press and the Pulpit* / Ed. by O. Scheiding and A.–M. Bassimir. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars, 2017. P. 1–21.

14. Schelstraete J. and Van Remoortel M. *Towards a Sustainable and Collaborative Data Model for Periodical Studies. Media History*. 2019. № 3. P. 336–54.

15. *Translation and/in Periodical Publications* / Ed. María Constanza Guzmán. Special issue. *Translation and Interpreting Studies*. 2019. Vol. 14. No. 2. P. 174–97.

16. Van Remoortel M. *Women, Work, and the Victorian Periodical: Living by the Press*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2015.

17. Wulfman C. *The Rise and Fall of Periodical Studies? The Journal of Modern Periodical Studies*. 2017. No 8 (2). P. 226–241. URL: <https://www.muse.jhu.edu/article/710855>.

References

1. Snitsarchuk, L. (2014). *Doslidnytske dvadtsiatylittia naukovtsiv Lvivskoi natsionalnoi naukovi biblioteky Ukrainy imeni V. Stefanyka* [Twenty years of researching at Vasyl Stefanyk National Scientific Library of Ukraine in Lviv], *Bibliotechnyi visnyk*, (3), 41–45. Retrieved from http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2014_3_9 (in Ukr.).

2. Ardis, A. (2013). "Towards a Theory of Periodical Studies." Working Paper, Special Session 384, What Is a Journal? Towards a Theory of Periodical Studies. MLA Convention, Boston, MA, January 1–4, 2013. Retrieved from https://seeeps.princeton.edu/wp-content/uploads/sites/243/2015/03/mla2013_ardis.pdf (in Eng.).
3. Collier, P. (2015). What Is Modern Periodical Studies?, *Magazines and/as Media: Periodical Studies and the Question of Disciplinarity* / Ed. by Faye Hammill, Paul Hjartarson and Hannah McGregor. Special issue, *Journal of Modern Periodical Studies*, (6, 2), 92–111 (in Eng.).
4. DiCenzo, M. (2015). Remediating the Past: Doing 'Periodical Studies' in the Digital Era, *Magazines and/as Media: The Aesthetics and Politics of Serial Form* / Ed. by Faye Hammill, Paul Hjartarson, and Hannah McGregor. Special issue, *English Studies in Canada*, (41, 1), 19–39 (in Eng.).
5. Easley, A., King A. and Morton J., eds. (2018). *Researching the Nineteenth-Century Periodical Press: Case Studies*, London: Routledge (in Eng.).
6. Ernst, J., Scheiding, O. (2022). Periodical Studies as a Transepistemic Field, *Periodical Studies Today*, 1-24 (in Eng.).
7. Frank, G., Podewski, M. (2022). The Object of Periodical Studies. *Periodical Studies Today: Periodical Studies Today* / Ed. By J. Ernst, D. von Hoff, O. Scheiding, Brill, Leiden, Boston, 29-53 (in Eng.).
8. Hammill, F. and Smith, M. (2015). *Magazines, Travel and Middlebrow Culture: Canadian Periodicals in English and French, 1925–1960*, Liverpool: Liverpool University Press (in Eng.).
9. Latham, S., Scholes, R. (2006). The Rise of Periodical Studies, *PMLA*, (121, 2), 517-531 (in Eng.).
10. Latham, S. (2011). The Mess and Muddle of Modernism: The Modernist Journals Project and Modern Periodical Studies, *Women and Anglo-American Periodicals* / Ed. by L. M. Stevens. Special issue, *Tulsa Studies in Women's Literature*, (30, 2), 407–428 (in Eng.).
11. Mott, Frank Luther. *A History of American Magazines, 1741–1930*. 5 vols.
12. Ernst, J., von Hoff, D. and Scheiding, O. (2022). *Periodical Studies Today: Multidisciplinary Analyses*, Leiden/Boston: Brill. *Studies in Periodical Cultures*, (1), 499 (in Eng.).
13. Scheiding, O. (2017). Introduction: Toward a Media History of Religious Periodicals, *Religious Periodicals and Publishing in Transnational Contexts: The Press and the Pulpit* / Ed. by O. Scheiding and A. –M. Bassimir, P. 1–21. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars (in Eng.).
14. Schelstraete, J. and Van Remoortel, M. (2019). Towards a Sustainable and Collaborative Data Model for Periodical Studies, *Media History*, (25, 3), 336–354 (in Eng.).
15. Guzmán, M. G. (2019), ed. Translation and/in Periodical Publications. Special issue, *Translation and Interpreting Studies*, (14, 2) (in Eng.).
16. Van Remoortel, M. (2015). *Women, Work, and the Victorian Periodical: Living by the Press*, Basingstoke: Palgrave Macmillan (in Eng.).

17. Wulfman, C. (2017). The Rise and Fall of Periodical Studies? *The Journal of Modern Periodical Studies*, 8(2), 226–241. Retrieved from <https://www.muse.jhu.edu/article/710855> (in Eng.).

Zoriana Hren

PhD (social communications)
Vasyl Stefanyk National Scientific Library of Ukraine in Lviv
(Lviv, Ukraine)

PERIODICAL STUDIES: THE HISTORY OF RISING AND DEVELOPMENT PROSPECTS

Periodical studies is a common name for a huge trend in cultural and media studies, launched by Latham's and Scholes's publication "The Rise of Periodical Studies" in PMLA in 2006. The article highlights the history of the formation of periodical studies as a separate field of interdisciplinary research in Western Europe and the USA, in which periodicals are the object. The connection between periodical studies and press studies in Ukraine was established, the evolution of approaches to the study of periodicals from an autonomous object of research

The main directions of the study of periodicals at the current stage are outlined. The change in research methodology is traced, taking into account relational, transactional approaches, gender studies and achievements of cultural studies, as well as digital technologies and methods of processing large data sets. The article contains factual information about the organizational and institutional support of the industry, as well as the corpus of English-language scientific periodicals, in which the research results are tested.

Based on the materials of foreign publications, the prospects for the development of the field, as well as its interactions with other areas of humanitarian research, are summarized.

Keywords: press, periodicals, journalism, press studies, periodical studies, journalism studies.